

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.11.2011
COM(2011) 810 τελικό

2011/0399 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020» –
Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)»**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SEC(2011) 1427-Τόμος 2}

{SEC(2011) 1428-Τόμος 2}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το σύνολο προτάσεων για το «Ορίζων 2020» στηρίζει πλήρως τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», όπου η έρευνα και η καινοτομία εντοπίζονται ως κεντρικά στοιχεία για την επίτευξη των στόχων ανάπτυξης έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς. Το σύνολο αποτελείται από προτάσεις για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020», για ενιαία σειρά κανόνων συμμετοχής και διάδοσης, για ενιαίο ειδικό πρόγραμμα εκτέλεσης του «Ορίζων 2020», καθώς και από ξεχωριστή πρόταση για τα μέρη του «Ορίζων 2020» που αντιστοιχούν στη Συνθήκη Ευρατόμ.

Με σκοπό τη στήριξη της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση καινοτομίας»¹ της «Ευρώπη 2020» η βασική αρχή του «Ορίζων 2020» και των υπόψη κανόνων είναι η υιοθέτηση στρατηγικότερης προσέγγισης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας. Όλα τα μέσα και τα μέτρα πολιτικής έχουν σκοπό να συμβάλουν στην έρευνα και την καινοτομία και να αναπτύξουν περαιτέρω τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας στον οποίο η γνώση, οι ερευνητές και η τεχνολογία κυκλοφορούν ελεύθερα, και να επιταχύνουν την εμπορία και τη διάδοση της καινοτομίας σε ολόκληρη την Ενιαία αγορά.

Οι κανόνες που προτάθηκαν εκπονήθηκαν με διττό στόχο:

- Εξασφάλιση ενιαίου και επαρκώς ευέλικτου ρυθμιστικού πλαισίου το οποίο θα καταστήσει ευκολότερη τη συμμετοχή, θα δημιουργήσει συνεκτικότερο σύνολο μέσων που καλύπτουν την έρευνα και την καινοτομία και θα αυξήσει τις επιστημονικές και οικονομικές επιπτώσεις με ταυτόχρονη αποφυγή επανάληψης άσκοπων προσπαθειών και του κατακερματισμού.
- Απλούστευση των όρων και διαδικασιών υπό το πρίσμα των συμμετεχόντων, ώστε να εξασφαλιστεί η αποδοτικότερη δυνατή υλοποίηση, λαμβανόμενης υπόψη της ανάγκης εύκολης πρόσβασης για όλους τους συμμετέχοντες.

Στους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης έχουν εισαχθεί τα ακόλουθα νέα στοιχεία, προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή οι ανωτέρω αρχές και να ευθυγραμμιστούν οι κανόνες προς τα χαρακτηριστικά και τους στόχους του νέου προγράμματος-πλαισίου:

- Οι κανόνες θα εφαρμοστούν σε όλα τα συστατικά στοιχεία του «Ορίζων 2020», περιλαμβανομένων πρωτοβουλιών των άρθρων 185 και 187 της ΣΛΕΕ, δράσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας καθώς και δραστηριοτήτων του ETI. Η αναγκαία ευελιξία αντιστοίχως για τα διάφορα χαρακτηριστικά των δράσεων έρευνας και καινοτομίας εξασφαλίζεται με τις ενδεδειγμένες παρεκκλίσεις και με την παροχή δυνατότητας ένταξης συγκεκριμένων λεπτομερειών συμμετοχής στα προγράμματα εργασίας.

¹ COM(2010) 546 τελικό, της 06.10.2010.

- Οι κανόνες συμμετοχής που αφορούν τη χρηματοδότηση από την Ένωση βασίζονται στον αναθεωρημένο κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες χρηματοδότησης που ισχύουν στον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης², ο οποίος εκσυγχρόνισε και κατέστησε αποδοτικότερο τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατή η εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης.
- Έχουν αποσαφηνιστεί και απλουστευτεί οι οικονομικού χαρακτήρα διατάξεις που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση από την Ένωση υπό μορφή επιχορηγήσεων.
- Έτσι, τώρα καθορίζουν ενιαίο ποσοστό χρηματοδότησης ανάλογα με τον τύπο δράσης χρηματοδοτούμενης στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», χωρίς διαφοροποίηση των συμμετεχόντων. Επίσης προτείνεται αυξημένη χρήση εφάπαξ ποσών, σταθερών ποσοστών και κλίμακας μοναδιαίων δαπανών.
- Για τις άμεσες δαπάνες, οι κανόνες προβλέπουν ευρεία αποδοχή των συνήθων λογιστικών πρακτικών των δικαιούχων επιχορηγήσεων, με την επιφύλαξη ελάχιστου πλήθους οριακών προϋποθέσεων. Η συμφωνία επιχορήγησης θα περιλαμβάνει περαιτέρω απλουστευτικές διατάξεις που εξασφαλίζουν στους δικαιούχους ασφάλεια δικαίου όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών που χρεώνονται σε δράσεις στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Οι υπόψη απλουστευτικές διατάξεις θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, σαφή ορισμό των απαιτήσεων καταγραφής χρόνου και αντικειμενικά στοιχεία αναφοράς για τις ετήσιες παραγωγικές ώρες.
- Για τις έμμεσες δαπάνες, ο υπολογισμός είναι ριζικά απλουστευμένος. Η απόδοση προβλέπει σταθερό ποσοστό βασιζόμενο στις συνολικές άμεσες επιλέξιμες δαπάνες των συμμετεχόντων, με δυνατότητα δήλωσης δαπανών όντως δημιουργούμενων περιοριζόμενης σε μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες.
- Οι κανόνες που εφαρμόζονται στις νέες μορφές χρηματοδότησης επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία, όπως και οι κανόνες που σχετίζονται με έπαθλα απονεμόμενα για την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων ή κανόνες σχετιζόμενοι με προεμπορική προμήθεια και προμήθεια καινοτόμων λύσεων καθώς και εκείνοι που σχετίζονται με τα χρηματοπιστωτικά μέσα.
- Με δεδομένη την αποδεδειγμένη του αποτελεσματικότητας ως μηχανισμού διασφάλισης, το Ταμείο Εγγυήσεων που έχει συσταθεί με βάση το Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο θα ανανεωθεί για ολόκληρη τη διάρκεια του «Ορίζων 2020», με σαφέστερους κανόνες και τη δυνατότητα επέκτασής του ώστε να καλύπτει κινδύνους αναλαμβανόμενους σε δράσεις του προγράμματος-πλαισίου Ευρατόμ.
- Οι κανόνες που αφορούν τη διανοητική ιδιοκτησία, την εκμετάλλευση και τη διάδοση έχουν μοντελοποιηθεί στις ευρέως αναγνωρισμένες διατάξεις του 7^{ου} ΠΠ με περαιτέρω βελτιώσεις και διευκρινίσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε εκ νέου στην ανοικτή πρόσβαση σε δημοσιεύσεις έρευνας και έγινε άνοιγμα για πειράματα με ανοικτή πρόσβαση σε άλλα αποτελέσματα. Το διευρυμένο πεδίο

² ΕΕ L, , σ.

εφαρμογής και οι νέες μορφές χρηματοδότησης καθώς και η ανάγκη ευελιξίας σε αυτό τον τομέα των κανόνων έχουν ληφθεί υπόψη με τη δυνατότητα θέσπισης επιπλέον ή ειδικών διατάξεων, εφόσον είναι σκόπιμο. Έχουν προβλεφθεί δικαιώματα πρόσβασης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και, στον τομέα της έρευνας, για την ασφάλεια και για τα κράτη μέλη.

Επιπλέον, θα βελτιωθεί και θα τονωθεί η συμμετοχή νομικών οντοτήτων εγκαταστημένων σε τρίτες χώρες καθώς και διεθνών οργανισμών σε δράσεις του «Ορίζων 2020», σύμφωνα με τους στόχους της διεθνούς συνεργασίας που εκτίθενται στη Συνθήκη, σε βάση αμοιβαίων ωφελημάτων και λαμβανόμενων υπόψη των προϋποθέσεων για τη συμμετοχή οντοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε προγράμματα τρίτων χωρών.

Εντός του σαφούς και σταθερού πλαισίου, οι συμμετέχοντες θα απολαύουν επιπλέον ευελιξίας ώστε να προσδιορίζουν τις πλέον πρόσφορες εσωτερικές ρυθμίσεις για την υλοποίηση των δράσεών τους. Με τον τρόπο αυτό θα ενθαρρύνεται και θα διευκολύνεται η συμμετοχή όλων των συμφεροντούχων στην έρευνα, περιλαμβανόμενων μικρών ερευνητικών μονάδων, και ειδικότερα ΜΜΕ.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Για τη σύνταξη της πρότασης λήφθηκαν πλήρως υπόψη οι απαντήσεις σε εκτεταμένη δημόσια διαβούλευση βασιζόμενη στην πράσινη βίβλο «Από τις προκλήσεις στις ευκαιρίες: προς ένα κοινό πλαίσιο στρατηγικής για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ», COM(2011)48. Διατυπώθηκαν απόψεις από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τα κράτη μέλη και ευρείες κατηγορίες συμφεροντούχων από τη βιομηχανία, τον ακαδημαϊκό χώρο και την κοινωνία των πολιτών.

Κατά τις διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν εντοπίστηκαν τα ακόλουθα εμπόδια:

- Το σημαντικότερο εμπόδιο κατά την άποψη των συμμετεχόντων είναι η πολυπλοκότητα των διοικητικών διαδικασιών σε συνδυασμό με το διοικητικό φόρτο.
- Επίσης, οι συμμετέχοντες θεωρούν εξαιρετικά επαχθή την εφαρμογή διαφορετικών σειρών κανόνων ανάλογα με το ενωσιακό πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας και ζήτησαν μεγαλύτερη συνεκτικότητα κανόνων μεταξύ μέσων.
- Το τελευταίο σημείο είναι η ανάγκη εισαγωγής της ισορροπίας επικινδυνότητας/εμπιστοσύνης. Επί του παρόντος εξαιρετικά πολλές διαδικασίες, ειδικότερα όσον αφορά τους οικονομικούς ελέγχους, φαίνεται ότι προορίζονται αποκλειστικά και μόνο για την εξασφάλιση πολύ χαμηλού κινδύνου σφαλμάτων, αλλά έχουν ταυτοχρόνως ως αποτέλεσμα μηχανισμούς ελέγχου που θεωρούνται δύσκαμπτοι και υπερβολικοί.

Οι βασικές αρχές που καθορίζονται με τους υπόψη κανόνες έχουν αναθεωρηθεί με τυπική εκτίμηση επιπτώσεων.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Νομική βάση

Το νομοθετικό πακέτο του «Ορίζων 2020» ενσωματώνει απρόσκοπτα δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογίας για την επίτευξη των στόχων πολιτικής.

Οι κανόνες συμμετοχής και διάδοσης θα βασίζονται στους τίτλους της ΣΛΕΕ «Βιομηχανία» και «Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και διάστημα» (άρθρα 173, 183 και 188).

1.2. Αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

Η δέσμη «Ορίζων 2020» έχει σκοπό τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας και επίδρασης από την ΕΕ, εστιάζοντας σε στόχους και δραστηριότητες που δεν μπορούν να επιτευχθούν αποτελεσματικά από τα κράτη μέλη μόνα. Οι κανόνες συμμετοχής προορίζονται να διευκολύνουν την υλοποίηση της πρότασης «Ορίζων 2020», οπότε ισχύει η ανάλυση για την επικουρικότητα που περιέχεται εκεί.

Η αρχή της αναλογικότητας τηρείται στο βαθμό στον οποίο η απλούστευση και ο εξορθολογισμός που προτείνονται εξασφαλίζουν ότι η δράση σε επίπεδο ΕΕ δεν θα υπερβεί το ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων διασφάλισης της εκτέλεσης του «Ορίζων 2020».

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020» –
Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)»**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»), και ιδίως
τα άρθρα 173, 183 και 188 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το «Ορίζων 2020 - Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)» («Ορίζων 2020») θεσπίστηκε με τον κανονισμό [X] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της [X], σχετικά με τη θέσπιση του «Ορίζων 2020» - Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας³. Ο εν λόγω κανονισμός πρέπει να συμπληρωθεί με κανόνες συμμετοχής και διάδοσης.
- (2) Το «Ορίζων 2020» πρέπει να εκτελεστεί με σκοπό να συμβάλει άμεσα στην επίτευξη βιομηχανικής υπεροχής, ανάπτυξης και απασχόλησης στην Ευρώπη, και πρέπει να αντικατοπτρίζει το στρατηγικό όραμα της ανακοίνωσης της Επιτροπής, της 6^{ης} Οκτωβρίου 2010, προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» Ένωση

¹ EE L, , σ.

² EE L, , σ.

³ EE L, , σ.

καινοτομίας»⁴, όπου η Επιτροπή δεσμεύεται να απλουστεύσει εκ βάθρων την πρόσβαση συμμετεχόντων.

- (3) Το «Ορίζων 2020» πρέπει να στηρίζει τα επιτεύγματα και τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας στον οποίο ερευνητές, επιστημονική γνώση και τεχνολογία κυκλοφορούν ελεύθερα, με ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, βασικά με την εφαρμογή συνεκτικής σειράς κανόνων.
- (4) Οι κανόνες συμμετοχής και διάδοσης πρέπει να απηχούν επαρκώς τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που συνοψίζονται στην «Έκθεση με αντικείμενο την απλούστευση της εκτέλεσης των προγραμμάτων-πλαίσίων έρευνας»⁵, και του Συμβουλίου όσον αφορά την απλούστευση της διαχείρισης και των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων των προγραμμάτων-πλαίσίων έρευνας. Οι κανόνες πρέπει να προσδίδουν συνέχεια στα απλουστευτικά μέτρα που ήδη εφαρμόζονται με βάση την απόφαση αριθ. 1982/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013)⁶, και να προχωρούν περαιτέρω στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους συμμετέχοντες και της πολυπλοκότητας των διατάξεων οικονομικού χαρακτήρα ώστε να μειώνονται τα οικονομικά σφάλματα. Επίσης οι κανόνες πρέπει να συνεκτιμούν δεόντως τα μελήματα και τις συστάσεις της ερευνητικής κοινότητας, όπως προκύπτουν από τη συζήτηση που προκλήθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29^{ης} Απριλίου 2010, προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με αντικείμενο την απλούστευση της εφαρμογής των προγραμμάτων-πλαίσίων έρευνας⁷, και με την επακόλουθη πράσινη βίβλο, της 9^{ης} Φεβρουαρίου 2011, «Από τις προκλήσεις στις ευκαιρίες: προς ένα κοινό πλαίσιο στρατηγικής για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ»⁸.
- (5) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, το «Ορίζων 2020» πρέπει να εκτελεστεί με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/XX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της [...], σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που ισχύουν για τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης⁹, και με βάση τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. X/X, της [...], σχετικά με την τροποποίηση των λεπτομερών εφαρμοστικών κανόνων του δημοσιονομικού κανονισμού¹⁰.
- (6) Πρέπει να εξασφαλιστεί ολοκληρωμένη προσέγγιση, με συνάθροιση δραστηριοτήτων καλυπτόμενων από το Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας, το Πρόγραμμα-πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ETI), ώστε να καταστεί ευκολότερη η συμμετοχή, να συγκροτηθεί συνεκτικότερο σύνολο μέσων, και να αυξηθεί η επιστημονική και οικονομική

⁴ COM(2010) 546 τελικό, της 06.10.2010.

⁵ Έκθεση της επιτροπής για τη βιομηχανία, την έρευνα και την ενέργεια, της 6^{ης} Οκτωβρίου 2010, εισηγητής: Maria da Graça Carvalho, P7_TA(2010)0401.

⁶ ΕΕ L 412 της 30.12.2006, σ. 1.

⁷ COM(2010)187.

⁸ COM(2011)48.

⁹ ΕΕ L, , σ.

¹⁰ ΕΕ L, , σ.

επιρροή, με ταυτόχρονη αποφυγή άσκοπης επανάληψης προσπάθειών και κατακερματισμού. Πρέπει να εφαρμόζονται κοινοί κανόνες με σκοπό την εξασφάλιση συνεκτικού πλαισίου το οποίο θα διευκολύνει τη συμμετοχή σε προγράμματα που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης από τον προϋπολογισμό του «Ορίζων 2020», περιλαμβανόμενων της συμμετοχής σε προγράμματα που διαχειρίζεται το ΕΤΙ, κοινών επιχειρήσεων ή άλλων σχημάτων με βάση το άρθρο 187 της ΣΛΕΕ ή της συμμετοχής σε προγράμματα αναλαμβανόμενα από κράτη μέλη με βάση το άρθρο 185 της ΣΛΕΕ. Ωστόσο, πρέπει να εξασφαλιστεί η ευελιξία για θέσπιση ειδικών κανόνων σε περιπτώσεις δικαιολογημένες λόγω ειδικών αναγκών των αντίστοιχων δράσεων και με τη συγκατάθεση της Επιτροπής.

- (7) Δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού πρέπει να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και να τηρούν τις αρχές που αναγνωρίζονται μεταξύ άλλων από το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτές οι δράσεις πρέπει να τηρούν όλες τις νομικές υποχρεώσεις και αρχές δεοντολογίας, στις οποίες περιλαμβάνεται η αποφυγή κάθε είδους λογοκλοπής.
- (8) Με συνέπεια προς τους στόχους της διεθνούς συνεργασίας, όπως περιγράφονται στα άρθρα 180 και 186 της ΣΣΕΕ, πρέπει να προωθηθεί η συμμετοχή νομικών οντοτήτων εγκαταστημένων σε τρίτες χώρες, καθώς και διεθνών οργανισμών. Η εφαρμογή αυτών των κανόνων πρέπει να συμμορφώνεται προς τα μέτρα που θεσπίζονται με βάση τα άρθρα 75 και 215 της ΣΛΕΕ και να συμφωνεί με τη διεθνή νομοθεσία. Επιπλέον, η εφαρμογή αυτών των κανόνων πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις προϋποθέσεις συμμετοχής οντοτήτων της Ένωσης σε προγράμματα τρίτων χωρών.
- (9) Αυτοί οι κανόνες συμμετοχής και διάδοσης πρέπει να παρέχουν συνεκτικό, περιεκτικό και διαφανές πλαίσιο για την εξασφάλιση της κατά το δυνατόν αποδοτικότερης εφαρμογής, λαμβανόμενης υπόψη της ανάγκης εύκολης πρόσβασης όλων των συμμετεχόντων, ιδίως των ΜΜΕ, με απλουστευμένες διαδικασίες. Η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα μπορούσε να παρέχεται υπό διάφορες μορφές.
- (10) Ο χειρισμός εμπιστευτικών δεδομένων και διαβαθμισμένων πληροφοριών διέπεται από ολόκληρη τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών κανονισμών των θεσμικών οργάνων, όπως η απόφαση 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της¹¹ όσον αφορά τις διατάξεις περί ασφάλειας διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (11) Είναι απαραίτητο να καθορισθούν ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής, οι οποίες αφενός θα ισχύουν ως γενικός κανόνας και αφετέρου θα ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες των δράσεων του «Ορίζων 2020». Ειδικότερα, πρέπει να καθορισθούν κανόνες σχετικά με το πλήθος συμμετεχόντων και τον τόπο εγκατάστασής τους. Στην περίπτωση δράσης χωρίς τη συμμετοχή οντότητας εγκαταστημένης σε κράτος μέλος, πρέπει να επιδιώκεται η επίτευξη των στόχων που ορίζονται στα άρθρα 173 και 179 της ΣΛΕΕ.

¹¹ ΟJ L 317 της 03.12.2001, όπως έχει τροποποιηθεί με την απόφαση 2006/548/ΕΚ, Ευρατόμ (ΕΕ L 215 της 05.08.2006).

- (12) Είναι αναγκαίος ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων για χρηματοδότηση από την Ένωση συμμετεχόντων σε δράσεις του «Ορίζων 2020». Προκειμένου να μειωθεί η πολυπλοκότητα των υφιστάμενων κανόνων χρηματοδότησης και να επιτευχθεί μεγαλύτερη ευελιξία στην εκτέλεση έργων, πρέπει να υιοθετηθεί απλουστευμένο σύστημα απόδοσης δαπανών με αυξημένη χρήση εφάπαξ ποσών, σταθερών ποσοστών και κλιμάκων μοναδιαίας δαπάνης. Για λόγους απλούστευσης, σε κάθε τύπο δράσης πρέπει να εφαρμόζεται ενιαίο ποσοστό απόδοσης χωρίς διαφοροποίηση ανάλογα με τον τύπο συμμετέχοντα.
- (13) Ειδικές προκλήσεις στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας πρέπει να αντιμετωπίζονται με νέες μορφές χρηματοδότησης όπως έπαθλα, προεμπορική προμήθεια και δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων, που απαιτούν ειδικούς κανόνες.
- (14) Προκειμένου να τηρούνται ίσοι όροι για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά, πρέπει η χρηματοδότηση που προβλέπεται στο «Ορίζων 2020» να σχεδιάζεται σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών και να αποτρέπονται στρεβλώσεις αγοράς, όπως ο παραγκωνισμός της ιδιωτικής χρηματοδότησης, η δημιουργία αναποτελεσματικών μηχανισμών αγοράς ή η διατήρηση μη αποδοτικών επιχειρήσεων.
- (15) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται με αναλογικά μέτρα κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου δαπάνης.
- (16) Το Ταμείο Εγγυήσεων των συμμετεχόντων, που συστάθηκε με τον κανονισμό αριθ. 1906/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2006, με τον οποίο καθορίζονται οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στις δράσεις που αναλαμβάνονται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαισίου και οι κανόνες διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2007-2013)¹², και το οποίο διαχειρίζεται η Επιτροπή, έχει αποδειχθεί σημαντικός μηχανισμός που μετριάξει τους κινδύνους τους συνδεδεμένους με τα ποσά που οφείλονται και δεν αποδίδονται από συμμετέχοντες αδυνατούντες να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Συνεπώς, πρέπει να συσταθεί νέο Ταμείο Εγγυήσεων των συμμετεχόντων (Ταμείο). Για τη διασφάλιση αποδοτικότερης διαχείρισης και καλύτερης κάλυψης κινδύνου των συμμετεχόντων, το Ταμείο πρέπει να καλύπτει δράσεις του προγράμματος που δρομολογείται με την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ, του προγράμματος που δρομολογείται με την απόφαση του Συμβουλίου, της 18 Δεκεμβρίου 2006, για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης (2007 έως 2011) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ)¹³, του προγράμματος που δρομολογείται με την απόφαση [...] του Συμβουλίου, της X 2011, σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2012-2013), καθώς και δράσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Ορίζων 2020] και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. XX/XX του Συμβουλίου, σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2014-2018), οι οποίες συμπληρώνουν το «Ορίζων 2020» - Πρόγραμμα—πλαίσιο έρευνας

¹² ΕΕ L 391 της 30.12.2006, σ. 1.

¹³ ΕΕ L 54 της 22.02.2007, σ. 21.

και καινοτομίας [Ευρατόμ Η2020]¹⁴ Από το Ταμείο δεν πρέπει να καλύπτονται προγράμματα που διαχειρίζονται οντότητες άλλες από φορείς της Ένωσης.

- (17) Με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας, πρέπει να δημοσιεύονται τα ονόματα ειδικών που έχουν συνδράμει την Επιτροπή ή αρμόδιους φορείς χρηματοδότησης στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση που η δημοσίευση του ονόματος θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια ή την ακεραιότητα του ειδικού ή θα μπορούσε να αποβεί αδικαιολογήτως επιζήμια για την ιδιωτική ζωή του/της, η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης πρέπει να είναι σε θέση να αποφεύγουν τη δημοσίευση αυτών των ονομάτων.
- (18) Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σχετιζόμενων με τους ειδικούς πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών¹⁵.
- (19) Πρέπει να τεθούν κανόνες που διέπουν την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι συμμετέχοντες προστατεύουν, εκμεταλλεύονται και διαδίδουν αυτά τα αποτελέσματα καταλλήλως, και ειδικότερα να προβλέπεται η δυνατότητα συμπληρωματικών προϋποθέσεων εκμετάλλευσης υπέρ των ευρωπαϊκών στρατηγικών συμφερόντων.
- (20) Για λόγους ασφαλείας δικαίου και σαφήνειας, πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1906/2006,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Τίτλος Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός ορίζει ειδικούς κανόνες συμμετοχής σε έμμεσες δράσεις αναλαμβανόμενες με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/XX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [Ορίζων 2020], περιλαμβανόμενης της συμμετοχής σε έμμεσες δράσεις χρηματοδοτούμενες από φορείς χρηματοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός ορίζει επίσης τους κανόνες που διέπουν τη διάδοση των αποτελεσμάτων.

¹⁴ ΕΕ L...

¹⁵ ΕΕ L 8 της 12.01.2001, σ.1.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι σχετικοί κανόνες του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [Δημοσιονομικός κανονισμός] και του κανονισμού της Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός του].
3. Κάθε φορέας χρηματοδότησης μπορεί να ορίζει κανόνες αποκλίνοντες από εκείνους του παρόντος κανονισμού ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός], εφόσον αυτό προβλέπεται στη βασική πράξη ή, με την επιφύλαξη της συγκατάθεσης της Επιτροπής, εφόσον αυτό απαιτείται λόγω ειδικών επιχειρησιακών αναγκών.
4. Ο παρών κανονισμός δεν ισχύει για άμεσες δράσεις εκτελούμενες από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ).

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - (1) «δικαιώματα πρόσβασης» σημαίνει δικαιώματα χρήσης αποτελεσμάτων ή κεκτημένου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με βάση τον παρόντα κανονισμό·
 - (2) «συνδεδεμένη οντότητα» σημαίνει νομική οντότητα που τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο συμμετέχοντα, ή υπό τον ίδιο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο όπως ο συμμετέχων, ή ελέγχει άμεσα ή έμμεσα συμμετέχοντα·
 - (3) «συνδεδεμένη χώρα» σημαίνει τρίτη χώρα η οποία αποτελεί μέρος διεθνούς συμφωνίας με την Ένωση, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Ορίζων 2020]·
 - (4) «κεκτημένο» σημαίνει οποιαδήποτε δεδομένα, τεχνογνωσία και/ή πληροφορίες, κάθε μορφής ή είδους, καθώς και οποιαδήποτε δικαιώματα, όπως δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, τα οποία (i) κατέχονταν από συμμετέχοντες πριν από την προσχώρησή τους στη δράση, και (ii) προσδιορίστηκαν από τους συμμετέχοντες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42·
 - (5) «βασική πράξη» σημαίνει νομική πράξη που εκδόθηκε από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης με μορφή κανονισμού, οδηγίας ή απόφασης υπό την έννοια του άρθρου 288 της ΣΛΕΕ που παρέχει νομική βάση για τη δράση·
 - (6) «δράση συντονισμού και στήριξης» σημαίνει δράση συνιστάμενη πρωταρχικώς σε συνοδευτικά μέτρα όπως διάδοση, αύξηση ευαισθητοποίησης και επικοινωνία, δικτύωση, υπηρεσίες συντονισμού ή στήριξης, διάλογοι πολιτικής και εξάσκηση και μελέτες για αμοιβαία μάθηση, περιλαμβανομένων κατασκευαστικών μελετών για νέα υποδομή·
 - (7) «διάδοση» σημαίνει τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων με κάθε πρόσφορο μέσο (άλλο από εκείνα που απορρέουν από την προστασία ή την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων), περιλαμβανόμενης της δημοσίευσης σε οποιοδήποτε μέσο·

(8) «*φορέας χρηματοδότησης*» σημαίνει φορέα ή αρχή, πλην της Επιτροπής, στον οποίο η Επιτροπή έχει αναθέσει καθήκοντα εκτέλεσης προϋπολογισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Ορίζων 2020].

(9) «*διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος*» σημαίνει διεθνή οργανισμό, του οποίου η πλειονότητα των μελών είναι κράτη μέλη ή συνδεδεμένες χώρες, και του οποίου οι κύριοι στόχοι είναι η προώθηση της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας στην Ευρώπη.

(10) «*νομική οντότητα*» σημαίνει επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια, συμπεριλαμβανομένου κάθε φυσικού προσώπου ή κάθε νομικού προσώπου που έχει συσταθεί με βάση εθνικό δίκαιο, το δίκαιο της ΕΕ ή το διεθνές δίκαιο και έχει νομική προσωπικότητα και μπορεί, ενεργώντας για ίδιο λογαριασμό, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις.

(11) «*συμμετέχων*» σημαίνει κάθε νομική οντότητα που εκτελεί δράση ή μέρος δράσης στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Ορίζων 2020] και υπέχει δικαιώματα και υποχρεώσεις έναντι της Ένωσης ή άλλου φορέα χρηματοδότησης με βάση τους όρους του παρόντος κανονισμού.

(12) «*συγχρηματοδοτούμενη δράση προγράμματος*» σημαίνει δράση μέσω επιχορήγησης, με κύριο σκοπό τη συμπλήρωση μεμονωμένων προσκλήσεων ή προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από οντότητες, άλλες από φορείς της Ένωσης, διαχειριζόμενη προγράμματα έρευνας και καινοτομίας.

(13) «*προεμπορική προμήθεια*» σημαίνει προμήθεια υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης που περιλαμβάνει καταμερισμό επικινδυνότητας-ωφέλειας υπό προϋποθέσεις αγοράς, και ανταγωνιστική ανάπτυξη κατά φάσεις, σε περιπτώσεις στις οποίες υφίσταται διαχωρισμός της φάσης έρευνας και ανάπτυξης από την εξάπλωση εμπορικών ποσοτήτων τελικών προϊόντων.

(14) «*δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων*» σημαίνει προμήθεια κατά την οποία οι αναθέτουσες αρχές ενεργούν ως εναρκτήριος πελάτης για καινοτόμα αγαθά ή υπηρεσίες που δεν είναι ακόμη διαθέσιμα εμπορικώς σε ευρεία κλίμακα, και μπορεί να περιλαμβάνει δοκιμές συμμόρφωσης.

(15) «*αποτελέσματα*» σημαίνει κάθε είδους δεδομένα, γνώσεις και πληροφορίες, με οποιαδήποτε μορφή ή οποιουδήποτε είδους, έστω και αν προστατεύονται, τα οποία παράγονται κατά τη δράση καθώς και κάθε είδους συνδεδεμένα δικαιώματα, στα οποία περιλαμβάνονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

(16) «*πρόγραμμα εργασίας*» σημαίνει το έγγραφο που έχει εκδοθεί από την Επιτροπή για την εκτέλεση του ειδικού προγράμματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 της απόφασης αριθ. XX/XX/ΕΕ του Συμβουλίου [ειδικό πρόγραμμα Η2020].

(17) «*σχέδιο εργασίας*» σημαίνει το έγγραφο που είναι παρόμοιο με το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής το οποίο έχει υιοθετηθεί από φορείς χρηματοδότησης που έχουν αναλάβει μέρος της υλοποίησης του «Ορίζων 2020» σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Ορίζων 2020].

2. Για τους σκοπούς του σημείου 2 της παραγράφου 1, ο έλεγχος μπορεί να λάβει οποιαδήποτε από τις μορφές που παρατίθενται στο άρθρο 7.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, κάθε οντότητα η οποία δεν διαθέτει νομική προσωπικότητα με βάση το ισχύον εθνικό δίκαιο εξομοιώνεται με νομική οντότητα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός].
4. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού δεν θεωρούνται φορείς χρηματοδότησης οι αποδέκτες επιχορηγήσεων.
5. Για τους σκοπούς του σημείου 12 της παραγράφου 1, οι δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν και συμπληρωματικές δραστηριότητες δικτύωσης και συντονισμού μεταξύ προγραμμαμάτων σε διάφορες χώρες.

Άρθρο 3

Εμπιστευτικότητα

Με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων των εφαρμοστικών συμφωνιών, αποφάσεων ή συμβάσεων, κάθε είδους δεδομένα, γνώσεις και πληροφορίες που ανακοινώνονται στο πλαίσιο δράσης ως εμπιστευτικού χαρακτήρα τηρούνται εμπιστευτικά, λαμβανόμενων δεόντως υπόψη όλων των κανόνων που αφορούν την προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών.

Άρθρο 4

Διαθεσιμότητα πληροφοριών

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3, εφόσον ζητηθεί, η Επιτροπή καθιστά διαθέσιμες στα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης, σε κάθε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα, όλες τις πρόσφορες πληροφορίες που έχει στην κατοχή της όσον αφορά αποτελέσματα συμμετέχοντος ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση, εφόσον πληρούνται οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι συγκεκριμένες πληροφορίες είναι σχετικές με τη δημόσια πολιτική·
- β) οι συμμετέχοντες δεν έχουν προβάλει βάσιμους και επαρκείς λόγους απόκρυψης των συγκεκριμένων πληροφοριών.

Σε δράσεις της δραστηριότητας «Προστατευμένες κοινωνίες» στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς, καινοτόμες και προστατευμένες», η Επιτροπή μπορεί να καθιστά διαθέσιμες σε θεσμικά και άλλα όργανα της ΕΕ ή σε εθνικές αρχές κρατών μελών κάθε πρόσφορη πληροφορία που έχει στην κατοχή της όσον αφορά αποτελέσματα συμμετέχοντος που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση.

2. Η παροχή πληροφοριών σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν θεωρείται σε καμία περίπτωση ότι μεταβιβάζει στους παραλήπτες δικαιώματα ή υποχρεώσεις της Επιτροπής ή των συμμετεχόντων. Ωστόσο, οι παραλήπτες χειρίζονται αυτές τις πληροφορίες ως εμπιστευτικές, εκτός αν οι πληροφορίες δημοσιοποιηθούν ή καταστούν διαθέσιμες στο κοινό από τους συμμετέχοντες, ή έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή χωρίς περιορισμούς εμπιστευτικότητας. Σχετικά με τις διαβαθμισμένες πληροφορίες, ισχύουν οι κανόνες της Επιτροπής για την ασφάλεια.

Τίτλος II

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Κεφάλαιο I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 5

Μορφές χρηματοδότησης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΕ) XX/2012 [Ορίζων 2020], η χρηματοδότηση μπορεί να λαμβάνει μία ή περισσότερες από τις μορφές τις προβλεπόμενες στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός], και ειδικότερα επιχορηγήσεων, επάθλων, προμήθειας και χρηματοπιστωτικών μέσων.

Άρθρο 6

Νομικές οντότητες που μπορούν να συμμετέχουν σε δράσεις

1. Κάθε νομική οντότητα, ανεξαρτήτως τύπου εγκατάστασής της, και διεθνείς οργανισμοί μπορούν να συμμετέχουν σε δράσεις εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού καθώς και όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο σχετικό πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.
2. Το σχετικό πρόγραμμα εργασίας μπορεί να περιορίζει τη συμμετοχή στο «Ορίζων 2020» ή σε μέρη του για νομικές οντότητες εγκαταστημένες σε τρίτες χώρες όπου οι προϋποθέσεις συμμετοχής νομικών οντοτήτων από κράτη μέλη στα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας της χώρας θεωρούνται επιζήμιες για τα συμφέροντα της Ένωσης.
3. Το σχετικό πρόγραμμα εργασίας ή σχέδιο εργασίας μπορεί να αποκλείει οντότητες που δεν είναι σε θέση να προσκομίσουν ικανοποιητικές εγγυήσεις ασφαλείας, περιλαμβανόμενης της έρευνας ασφαλείας για το προσωπικό, εφόσον αυτή η έρευνα δικαιολογείται λόγους ασφαλείας.
4. Το ΚΚΕρ μπορεί να συμμετέχει σε δράσεις με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως οι νομικές οντότητες οι εγκαταστημένες σε κράτος μέλος.

Άρθρο 7

Ανεξαρτησία

1. Δύο νομικές οντότητες λογίζονται ως ανεξάρτητες μεταξύ τους όταν καμία από τις δύο δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της άλλης, ούτε υπό τον ίδιο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο με την άλλη.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο έλεγχος μπορεί, μεταξύ άλλων, να λαμβάνει μία από τις κατωτέρω μορφές:
- α) άμεση ή έμμεση κατοχή ποσοστού ανώτερου του 50 % επί της ονομαστικής αξίας του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της οικείας νομικής οντότητας, ή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων της συγκεκριμένης οντότητας·
 - β) άμεση ή έμμεση κατοχή, εκ των πραγμάτων ή εκ του νόμου, της εξουσίας λήψης αποφάσεων στην οικεία νομική οντότητα.
3. Ωστόσο, δεν θεωρείται ότι συνιστούν, καθαυτές, σχέσεις ελέγχου οι κατωτέρω σχέσεις μεταξύ νομικών οντοτήτων:
- α) άμεση ή έμμεση κατοχή από τον ίδιο οργανισμό δημοσίων επενδύσεων, θεσμικό επενδυτή ή την ίδια εταιρεία επιχειρηματικού κεφαλαίου ποσοστού ανώτερου του 50 % επί της ονομαστικής αξίας του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου ή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων·
 - β) οι υπόψη νομικές οντότητες αποτελούν κυριότητα ή εποπτεύονται από τον ίδιο δημόσιο φορέα.

Κεφάλαιο II

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ I

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΝΟΜΗΣ

Άρθρο 8

Προϋποθέσεις συμμετοχής

1. Ισχύουν οι ακόλουθες ελάχιστες προϋποθέσεις:
- α) σε κάθε δράση συμμετέχουν τουλάχιστον τρεις νομικές οντότητες·
 - β) κάθε μία από τις τρεις πρέπει να είναι εγκαταστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα·
 - γ) δεν επιτρέπεται δύο από τις τρεις να είναι εγκαταστημένες στο ίδιο κράτος μέλος ή στην ίδια συνδεδεμένη χώρα·
 - δ) και οι τρεις νομικές οντότητες είναι ανεξάρτητες αλλήλων υπό έννοια του άρθρου 7.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, όταν ένας από τους συμμετέχοντες είναι το ΚΚΕρ ή διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή οντότητα συσταθείσα κατά το δίκαιο της Ένωσης, λογίζεται ως εγκαταστημένος σε κράτος μέλος ή

συνδεδεμένη χώρα διαφορετικά εκείνων στα οποία είναι εγκαταστημένος άλλος συμμετέχων στην ίδια δράση.

3. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1, στην περίπτωση δράσεων έρευνας αιχμής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ), του μέσου για τις ΜΜΕ, συγχρηματοδοτούμενης δράσης προγράμματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις προβλεπόμενες στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας, η ελάχιστη προϋπόθεση είναι η συμμετοχή μιας νομικής οντότητας εγκαταστημένης σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα.
4. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1, στην περίπτωση δράσεων συντονισμό και στήριξης και δράσεων κατάρτισης και κινητικότητας, η ελάχιστη προϋπόθεση είναι η συμμετοχή μιας νομικής οντότητας.
5. Στα προγράμματα εργασίας ή στα σχέδια εργασίας μπορεί να προβλέπονται επιπρόσθετες προϋποθέσεις ανάλογα με συγκεκριμένες απαιτήσεις πολιτικής ή ανάλογα με το χαρακτήρα και τους στόχους της δράσης, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεων σχετικά με το πλήθος συμμετεχόντων, τον τύπο συμμετεχόντων και τον τρόπο εγκατάστασης.

Άρθρο 9

Επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση

1. Επιλέξιμοι για χρηματοδότηση από την Ένωση είναι οι ακόλουθοι συμμετέχοντες:
 - α) κάθε νομική οντότητα εγκαταστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα, ή συσταθείσα δυνάμει του δικαίου της Ένωσης·
 - β) κάθε διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·
 - γ) κάθε νομική οντότητα εγκαταστημένη σε τρίτη χώρα προσδιοριζόμενη στο πρόγραμμα εργασίας.
2. Στην περίπτωση συμμετέχοντος διεθνούς οργανισμού ή στην περίπτωση συμμετέχουσας νομικής οντότητας εγκαταστημένης σε τρίτη χώρα, από τους οποίους κανένας δεν είναι επιλέξιμος για χρηματοδότηση με βάση την παράγραφο 1, είναι δυνατή η χορήγηση χρηματοδότησης από την Ένωση υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) η συμμετοχή θεωρείται ουσιώδους σημασίας για την εκτέλεση της δράσης από την Επιτροπή ή τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης·
 - β) η χρηματοδότηση αυτή προβλέπεται σε διμερή επιστημονική και τεχνολογική συμφωνία ή σε οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση μεταξύ της Ένωσης και του διεθνούς οργανισμού ή, στην περίπτωση οντοτήτων εγκαταστημένων σε τρίτες χώρες, με τη χώρα στην οποία είναι εγκαταστημένη η νομική οντότητα.

Άρθρο 10

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Με την επιφύλαξη των λοιπών περιπτώσεων των προβλεπόμενων στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός] και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός], δεν προκηρύσσονται προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για δράσεις συντονισμού και στήριξης και για συγχρηματοδοτούμενες δράσεις προγράμματος που πρόκειται να εκτελεστούν από νομικές οντότητες προσδιοριζόμενες στα προγράμματα εργασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η δράση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Άρθρο 11

Κοινές προσκλήσεις με τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς

1. Κοινές προσκλήσεις με τρίτες χώρες ή με επιστημονικούς και τεχνικούς οργανισμούς ή κρατικές υπηρεσίες τους, ή με διεθνείς οργανισμούς μπορεί να προκηρύσσονται με σκοπό τη χρηματοδότηση δράσεων από κοινού. Οι προτάσεις κρίνονται και επιλέγονται με κοινές διαδικασίες κρίσης και επιλογής συμφωνούμενες από κοινού. Οι εν λόγω διαδικασίες κρίσης και επιλογής διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις αρχές που εκτίθενται στο τίτλο VI του κανονισμού (ΕΕ) XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός] και σε αυτές συμμετέχει ισόρροπη ομάδα ανεξάρτητων ειδικών οι οποίοι διορίζονται από κάθε μέρος.
2. Νομικές οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση από την Ένωση συνάπτουν συμφωνία επιχορήγησης με την Ένωση ή με τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης. Η συμφωνία επιχορήγησης περιλαμβάνει την περιγραφή των προς εκτέλεση εργασιών από τους εν λόγω συμμετέχοντες και από τις συμμετέχουσες νομικές οντότητες των οικείων τρίτων χωρών.
3. Νομικές οντότητες χρηματοδοτούμενες από την Ένωση συνάπτουν συμφωνία συντονισμού με τις συμμετέχουσες νομικές οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση από τις οικείες τρίτες χώρες ή από διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 12

Προτάσεις

1. Εφόσον είναι σκόπιμο, οι προτάσεις περιλαμβάνουν προσχέδιο για την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων.
2. Προτάσεις έρευνας σε ανθρώπινα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα περιλαμβάνουν, εφόσον απαιτείται, λεπτομερή στοιχεία για τα μέτρα αδειοδότησης και ελέγχου που θα ληφθούν από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καθώς και λεπτομερή στοιχεία των δεοντολογικών εγκρίσεων που θα χορηγηθούν. Όσον αφορά την προέλευση ανθρώπινων εμβρυϊκών βλαστοκυττάρων, ινστιτούτα, οργανισμοί και ερευνητές υπόκεινται σε αυστηρές διαδικασίες αδειοδότησης και ελέγχου σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο των οικείων κρατών μελών.

3. Κάθε πρόταση που αντιβαίνει στις αρχές δεοντολογίας ή σε οποιαδήποτε ισχύουσα νομοθετική διάταξη, ή που δεν πληροί τις προϋποθέσεις που εκτίθενται στην απόφαση αριθ. XX/XX/EE [ειδικό πρόγραμμα], στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας ή στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων μπορεί να αποκλείεται από τις διαδικασίες κρίσης, επιλογής και ανάθεσης οποτεδήποτε.

Άρθρο 13

Δεοντολογική εξέταση

Η Επιτροπή εκτελεί συστηματικά δεοντολογικές εξετάσεις για προτάσεις που θέτουν ζητήματα δεοντολογίας. Αυτή η εξέταση επαληθεύει την τήρηση των αρχών δεοντολογίας και της νομοθεσίας και, στην περίπτωση έρευνας διεξαγόμενης εκτός της Ένωσης, ότι η ίδια έρευνα θα μπορούσε να επιτραπεί σε κράτος μέλος.

Άρθρο 14

Κριτήρια επιλογής και απονομής

1. Οι υποβαλλόμενες προτάσεις αξιολογούνται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια απονομής:
 - α) αριστεία·
 - β) επίδραση·
 - γ) ποιότητα και απόδοση της υλοποίησης.
2. Το κριτήριο της αριστείας μόνο του εφαρμόζεται σε προτάσεις για δράσεις έρευνας αιχμής του ΕΣΕ.
3. Το πρόγραμμα εργασίας και το σχέδιο εργασίας ορίζουν περαιτέρω λεπτομέρειες για την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και εξειδικεύουν διορθωτικούς συντελεστές και κατώφλια.
4. Οι προτάσεις κατατάσσονται βάσει των αποτελεσμάτων της κρίσης. Η επιλογή πραγματοποιείται με βάση αυτή την κατάταξη.
5. Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης επαληθεύει εκ των προτέρων τη χρηματοοικονομική ικανότητα μόνο για συντονιστές, όταν η ζητηθείσα χρηματοδότηση από την Ένωση για τη δράση είναι ίση με 500'000 ευρώ ή υπερβαίνει αυτό το ποσό εκτός αν, με βάση διαθέσιμα στοιχεία, δικαιολογούνται αμφιβολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική ικανότητα του συντονιστή ή άλλων συμμετεχόντων.
6. Η χρηματοοικονομική ικανότητα δεν επαληθεύεται για νομικές οντότητες των οποίων τη βιωσιμότητα εγγυάται κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα και για τριτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Διαδικασία αναθεώρησης κρίσης

1. Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης προβλέπουν διαδικασία αναθεώρησης κρίσης για αιτούντες οι οποίοι θεωρούν ότι η κρίση της πρότασής τους δεν εκτελέστηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στους υπόψη κανόνες, στο σχετικό πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας και στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.
2. Από το συντονιστή της πρότασης υποβάλλεται αίτημα αναθεώρησης σχετιζόμενο με συγκεκριμένη πρόταση εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης ενημερώνει το συντονιστή σχετικά με τα αποτελέσματα της κρίσης.
3. Για την εξέταση αυτού του αιτήματος αρμόδιοι είναι η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης. Η εξέταση καλύπτει μόνο τις διαδικαστικές παραμέτρους της κρίσης, και όχι την αξία της πρότασης.
4. Σχετικά με τις διαδικαστικές παραμέτρους της διαδικασίας κρίσης αποφαιίνεται επιτροπή αναθεώρησης κρίσεων συγκροτούμενη από προσωπικό της Επιτροπής ή του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης. Στην επιτροπή προεδρεύει υπάλληλος της Επιτροπής ή του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης, από υπηρεσία άλλη από εκείνη που είναι υπεύθυνη για την πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Η επιτροπή μπορεί να συστήσει ένα από τα ακόλουθα:
 - α) επανάκριση της πρότασης·
 - β) επιβεβαίωση της αρχικής γνώμης.
5. Με βάση αυτή τη σύσταση, από την Επιτροπή ή από τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης λαμβάνεται απόφαση η οποία κοινοποιείται στον συντονιστή της πρότασης.
6. Η διαδικασία αναθεώρησης δεν καθυστερεί τη διαδικασία επιλογής για τις προτάσεις που δεν αποτελούν το αντικείμενο αιτήματος αναθεώρησης.
7. Η διαδικασία αναθεώρησης δεν αποκλείει άλλες ενέργειες στις οποίες μπορεί να προβεί ο συμμετέχων με βάση το δίκαιο της Ένωσης.

Συμφωνία επιχορήγησης

1. Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης συνάπτουν συμφωνία επιχορήγησης με τους συμμετέχοντες.
2. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων, της Επιτροπής και των αρμόδιων φορέων χρηματοδότησης. Επίσης καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των νομικών οντοτήτων που καθίστανται συμμετέχοντες κατά την εκτέλεση της δράσης.

3. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καθορίζει δικαιώματα και υποχρεώσεις των συμμετεχόντων όσον αφορά τα δικαιώματα πρόσβασης, την εκμετάλλευση και τη διάδοση, επιπροσθέτως των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
4. Η συμφωνία επιχορήγησης αντικατοπτρίζει, ανάλογα με την περίπτωση, τις γενικές αρχές που περιέχονται στη σύσταση της Επιτροπής για την Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και στον Κώδικα Δεοντολογίας για την Πρόσληψη Ερευνητών¹⁶.
5. Η συμφωνία επιχορήγησης περιέχει, εφόσον απαιτείται, διατάξεις που διασφαλίζουν την τήρηση αρχών δεοντολογίας, περιλαμβανόμενων της σύστασης ανεξάρτητου συμβουλίου δεοντολογίας και του δικαιώματος της Επιτροπής να διενεργεί ελέγχους δεοντολογίας.
6. Ειδικές επιχορηγήσεις για δράσεις είναι δυνατόν να αποτελέσουν μέρος πλαισίου σύμπραξης σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός] και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός].

Άρθρο 17

Αποφάσεις επιχορήγησης

Εφόσον απαιτείται, η Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου X του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός], ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης μπορούν να εκδίδουν αποφάσεις επιχορήγησης αντί της σύναψης συμφωνιών επιχορήγησης. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με τις συμφωνίες επιχορήγησης εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

Άρθρο 18

Προστατευόμενο ηλεκτρονικό σύστημα

Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης μπορούν να δημιουργούν προστατευόμενο ηλεκτρονικό σύστημα ανταλλαγής με τους συμμετέχοντες. Έγγραφο υποβαλλόμενο μέσω αυτού του συστήματος, περιλαμβανόμενων των συμφωνιών επιχορήγησης, θεωρείται πρωτότυπο του υπόψη εγγράφου στις περιπτώσεις στις οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί αναγνώριση χρήστη και κωδικός πρόσβασης του αντιπροσώπου του συμμετέχοντα. Η εν λόγω αναγνώριση μπορεί να αποτελεί την υπογραφή του υπόψη εγγράφου.

¹⁶ C2005) 576 τελικό της 11.03.2005.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Άρθρο 19

Εκτέλεση της δράσης

1. Οι συμμετέχοντες εκτελούν τη δράση σύμφωνα με όλες τις προϋποθέσεις και υποχρεώσεις που εκτίθενται στον παρόντα κανονισμό, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός], στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός], στην απόφαση (ΕΕ) αριθ. XX/XX [ειδικό πρόγραμμα], στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας, στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων και στη συμφωνία επιχορήγησης.
2. Οι συμμετέχοντες δεν αναλαμβάνουν δεσμεύσεις που δεν συνάδουν με τη συμφωνία επιχορήγησης. Σε περίπτωση που συμμετέχων δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την τεχνική υλοποίηση της δράσης, οι λοιποί συμμετέχοντες συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις χωρίς καμία συμπληρωματική χρηματοδότηση από την Ένωση, εκτός αν η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης τους απαλλάξει ρητώς από αυτή την υποχρέωση. Η οικονομική ευθύνη κάθε συμμετέχοντος περιορίζεται στις οφειλές του, υπό τους όρους των διατάξεων που αφορούν το Ταμείο. Οι συμμετέχοντες μεριμνούν ώστε η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης να είναι ενήμεροι σχετικά με κάθε συμβάν που θα μπορούσε να έχει επίπτωση στην εκτέλεση της δράσης ή στα συμφέροντα της Ένωσης.
3. Οι συμμετέχοντες εκτελούν τη δράση και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο και λογικό μέτρο προς το σκοπό αυτό. Διαθέτουν τους ενδεδειγμένους πόρους που απαιτούνται, όταν απαιτούνται, για την εκτέλεση της δράσης. Εφόσον είναι αναγκαίο για την εκτέλεση της δράσης, μπορούν να προσφεύγουν σε τρίτους, στους οποίους περιλαμβάνονται και υπεργολάβοι, για την εκτέλεση ορισμένων στοιχείων της δράσης, ή μπορούν να χρησιμοποιούν πόρους διατιθέμενους από τρίτους ως συνεισφορές σε είδος με βάση τις προϋποθέσεις που εκτίθενται στη συμφωνία επιχορήγησης. Για την εκτελούμενη εργασία, ο συμμετέχων παραμένει μόνος υπεύθυνος ενώπιον της Επιτροπής ή του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης και ενώπιον των άλλων συμμετεχόντων.
4. Η ανάθεση υπεργολαβιών για την εκτέλεση ορισμένων στοιχείων της δράσης περιορίζεται στις περιπτώσεις που προβλέπονται στη συμφωνία επιχορήγησης.
5. Τρίτοι άλλοι από υπεργολάβους μπορούν να εκτελούν μέρος των εργασιών συμμετέχοντα στη δράση, υπό την προϋπόθεση ότι ο τρίτος και η προς εκτέλεση εργασία προσδιορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Δαπάνες που βαρύνουν τους εν λόγω τρίτους μπορεί να γίνονται δεκτές ως επιλέξιμες, εφόσον ο τρίτος πληροί το σύνολο των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α) είναι επιλέξιμος για χρηματοδότηση αν ήταν συμμετέχων·

- β) είναι συνδεδεμένη οντότητα ή δεσμό με συμμετέχοντα στο πλαίσιο νομικού σχήματος που καλύπτει συνεργασία η οποία δεν περιορίζεται στο έργο·
 - γ) προσδιορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης·
 - δ) υπόκεινται στους κανόνες που ισχύουν για το συμμετέχοντα στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης όσον αφορά την επιλεξιμότητα δαπανών και τον έλεγχο δαπανών.
6. Τρίτοι μπορούν επίσης να συμβάλλουν διαθέτοντας πόρους σε συμμετέχοντα, μέσω συνεισφορών σε είδος για τη δράση. Δαπάνες που βαρύνουν τρίτους όσον αφορά δωρεάν συνεισφορές τους σε είδος είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.
 7. Η δράση μπορεί να περιλαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη σε τρίτους, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός] και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός]. Εφόσον είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων δράσης, είναι δυνατή η υπέρβαση των ποσών των αναφερόμενων στο άρθρο [172 παράγραφος 2 στοιχείο γ)] του κανονισμού (ΕΕ) XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός].
 8. Η δράση που εκτελείται από συμμετέχοντες οι οποίοι είναι αναθέτουσες αρχές υπό την έννοια των οδηγιών 2004/17/EK¹⁷, 2004/18/EK¹⁸ και 2009/81/EK¹⁹, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν ή να έχουν ως πρωταρχικό στόχο προεμπορική προμήθεια και προμήθεια καινοτόμων λύσεων, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται σχετικά σε πρόγραμμα εργασίας ή σε σχέδιο εργασίας και απαιτείται για την εκτέλεση της δράσης. Σε αυτή την περίπτωση, για τις διαδικασίες της προμήθειας που εκτελούνται από τους συμμετέχοντες ισχύουν οι κανόνες του άρθρου 35 παράγραφος 2 και του άρθρου 49 παράγραφοι 2 και 3.
 9. Οι συμμετέχοντες τηρούν τους εθνικούς κανόνες νομοθετικού, κανονιστικού και δεοντολογικού χαρακτήρα της χώρας στην οποία θα εκτελεστεί η δράση. Εφόσον απαιτείται, πριν από την έναρξη της δράσης οι συμμετέχοντες ζητούν την έγκριση των αρμόδιων εθνικών ή τοπικών επιτροπών δεοντολογίας.
 10. Εργασίες κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται ζώα εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της ΣΛΕΕ και πληρούν τις απαιτήσεις αντικατάστασης, μείωσης και βελτίωσης της χρήσης ζώων για επιστημονικούς σκοπούς όπως προβλέπει η νομοθεσία της Ένωσης και ειδικότερα η οδηγία 2010/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰.

¹⁷ EE L 134 της 30.04.2004, σ.1.

¹⁸ EE L 134 της 30.04.2004, σ.114.

¹⁹ EE L 216 της 20.08.2009, σ. 76.

²⁰ EE L 276 της 20.10.2010, σ. 33.

Άρθρο 20

Κοινοπραξία

1. Τα μέλη κοινοπραξίας που επιθυμούν να συμμετέχουν σε δράση ορίζουν ένα από αυτά να ενεργεί ως συντονιστής, ο οποίος προσδιορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης.
2. Τα μέλη κοινοπραξίας που συμμετέχει σε δράση συνάπτουν εσωτερική συμφωνία (συμφωνία κοινοπραξίας), με εξαίρεση δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις προβλεπόμενες στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας ή στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.
3. Η κοινοπραξία μπορεί να προτείνει την προσθήκη ή την απομάκρυνση συμμετέχοντα με βάση τις αντίστοιχες διατάξεις της συμφωνίας επιχορήγησης, εφόσον αυτή η μεταβολή πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής, δεν έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην υλοποίηση της δράσης και δεν αντιβαίνει στην αρχή της ίσης μεταχείρισης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 21

Μορφές επιχορηγήσεων

Οι επιχορηγήσεις μπορούν να λαμβάνουν οποιαδήποτε από τις μορφές τις προβλεπόμενες στο άρθρο [116] του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός].

Άρθρο 22

Χρηματοδότηση της δράσης

1. Η χρηματοδότηση δράσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες αφαιρουμένων των εσόδων που προκύπτουν κατά τη δράση.
2. Ως έσοδα της δράσης θεωρούνται:
 - α) Πόροι που διατίθενται από τρίτους στους συμμετέχοντες μέσω μεταφορών κονδυλίων ή συνεισφορών σε είδος δωρεάν, εφόσον αυτοί οι πόροι έχουν προσφερθεί από τον τρίτο ειδικά για να χρησιμοποιηθούν στη δράση·
 - β) Έσοδα παραγόμενα με τη δράση, με εξαίρεση έσοδα παραγόμενα με την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της δράσης·
 - γ) Έσοδα παραγόμενα από την πώληση περιουσιακών στοιχείων που αγοράστηκαν με βάση τη συμφωνία επιχορήγησης, μέχρι το ύψος της δαπάνης που χρεώθηκε αρχικά στη δράση από το συμμετέχοντα.

3. Σε κάθε δράση για όλες τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της εφαρμόζεται ενιαίο ποσοστό απόδοσης των επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσοστό καθορίζεται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.
4. Η επιχορήγηση στο «Ορίζων 2020» μπορεί να φθάσει κατ' ανώτατο όριο το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών, με την επιφύλαξη της αρχής της συγχρηματοδότησης.
5. Η επιχορήγηση στο «Ορίζων 2020» περιορίζεται κατ' ανώτατο όριο στο 70 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για τις ακόλουθες δράσεις:
 - α) δράσεις που συνίστανται πρωταρχικά σε δραστηριότητες όπως η παραγωγή πρωτοτύπου, η εκτέλεση δοκιμών, η επίδειξη, η πειραματική ανάπτυξη, η πιλοτική εφαρμογή, η εμπορική αναπαραγωγή·
 - β) συγχρηματοδοτούμενες δράσεις προγράμματος.
6. Τα ποσοστά απόδοσης που ορίζονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται επίσης στην περίπτωση δράσεων στις οποίες για ολόκληρη τη δράση ή για μέρος της έχει καθοριστεί σταθερό ποσοστό, κλίμακα μονάδας ή εφάπαξ ποσό.

Άρθρο 23

Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών ορίζονται στο άρθρο X του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. xx [Δημοσιονομικός κανονισμός/Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός]. Δαπάνες που βαρύνουν τρίτους στο πλαίσιο της δράσης μπορεί είναι επιλέξιμες με βάση τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και της συμφωνίας επιχορήγησης.
2. Μη επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που δεν ικανοποιούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις, και ειδικότερα οι προβλέψεις για πιθανές μελλοντικές ζημίες ή επιβαρύνσεις, οι ζημίες λόγω συναλλαγματικών διαφορών, δαπάνες σχετιζόμενες με την απόδοση κεφαλαίου, δαπάνες αποδιδόμενες στο πλαίσιο άλλης δράσης ή άλλου προγράμματος της Ένωσης, επιβαρύνσεις λόγω χρεών και επιβαρύνσεις για εξυπηρέτηση χρεών, καθώς και δαπάνες καθ' υπέρβαση και αλόγιστες δαπάνες.

Άρθρο 24

Έμμεσες δαπάνες

1. Οι έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται με εφαρμογή σταθερού ποσοστού 20% επί του συνόλου των άμεσων επιλέξιμων δαπανών, εξαιρουμένων των άμεσων επιλέξιμων δαπανών για υπεργολαβική ανάθεση και των δαπανών για διατιθέμενους από τρίτους πόρους οι οποίοι δεν χρησιμοποιούνται στα κτίρια και τις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, καθώς και της χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτους.
2. Κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στην παράγραφο 1, έμμεσες δαπάνες μπορεί να δηλώνονται με μορφή εφάπαξ ποσού ή κλίμακας μοναδιαίων δαπανών στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.

Άρθρο 25

Ετήσιες παραγωγικές ώρες

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού καλύπτουν μόνο τις πραγματικές ώρες εργασίας των προσώπων που εκτελούν άμεσα εργασίες στο πλαίσιο της δράσης. Αποδείξεις σχετικά με τις πραγματικές ώρες εργασίας παρέχονται από τον συμμετέχοντα, συνήθως μέσω συστήματος καταγραφής χρόνου.
2. Δεν απαιτείται καταγραφή χρόνου για πρόσωπα εργαζόμενα αποκλειστικά για τη δράση. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο συμμετέχων υπογράφει δήλωση όπου επιβεβαιώνει ότι το υπόψη πρόσωπο έχει εργαστεί αποκλειστικά για τη δράση.
3. Η συμφωνία επιχορήγησης περιέχει τις ελάχιστες απαιτήσεις για το σύστημα καταγραφής χρόνου καθώς και το πλήθος ετήσιων παραγωγικών ωρών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των ωριαίων αμοιβών προσωπικού.

Άρθρο 26

Δαπάνες προσωπικού των ιδιοκτητών μικρομεσαίων επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων μη μισθωτών

Οι ιδιοκτήτες μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δεν λαμβάνουν μισθό και άλλα φυσικά πρόσωπα που δεν λαμβάνουν μισθό μπορούν να χρεώνουν δαπάνες προσωπικού με βάση κλίμακα μοναδιαίας δαπάνης.

Άρθρο 27

Κλίμακες μοναδιαίων δαπανών

1. Σύμφωνα με το άρθρο X του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Δημοσιονομικός κανονισμός], η Επιτροπή μπορεί να ορίζει μεθόδους καθορισμού κλιμάκων μοναδιαίων δαπανών με βάση:
 - α) στατιστικά δεδομένα ή ανάλογα αντικειμενικά μέσα·
 - β) ελέγξιμα ιστορικά δεδομένα του συμμετέχοντα.
2. Οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού μπορεί να χρηματοδοτούνται με βάση κλίμακα μοναδιαίων δαπανών σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές κοστολόγησης του συμμετέχοντα, εφόσον αυτές οι πρακτικές πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) υπολογίζονται με βάση τις συνολικές πραγματικές δαπάνες προσωπικού οι οποίες έχουν καταγραφεί στις γενικές λογιστικές εγγραφές του συμμετέχοντα, ενδεχομένως προσαρμοσμένες με βάση προϋπολογιστικά ή εκτιμώμενα στοιχεία σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί από την Επιτροπή·

- β) πληρούν τις διατάξεις του άρθρου 23·
- γ) διασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις περί μη κερδοσκοπίας και αποφυγής διπλής κάλυψης δαπανών·
- δ) υπολογίζονται λαμβανόμενων υπόψη δεόντως των διατάξεων του άρθρου 25 σχετικά με τις παραγωγικές ώρες.

Άρθρο 28

Πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων

Τα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων καλύπτουν το συνολικό ποσό της επιχορήγησης που ζητείται από συμμετέχοντα υπό τη μορφή απόδοσης πραγματικών δαπανών και υπό τη μορφή κλίμακας μοναδιαίων δαπανών που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2. Το πιστοποιητικό υποβάλλεται μόνον όταν το υπόψη ποσό είναι ίσο προς 325°000 ευρώ ή μεγαλύτερο κατά το χρόνο που ζητείται η πληρωμή του υπολοίπου της επιχορήγησης.

Άρθρο 29

Πιστοποιητικό μεθοδολογίας

1. Οι συμμετέχοντες που υπολογίζουν και ζητούν καταβολή άμεσων δαπανών προσωπικού με βάση κλίμακα μοναδιαίων δαπανών μπορούν να υποβάλουν στην Επιτροπή πιστοποιητικό μεθοδολογίας. Η υπόψη μεθοδολογία είναι σύμφωνη με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27 παράγραφος 2 και πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.
2. Εφόσον η Επιτροπή αποδεχθεί πιστοποιητικό μεθοδολογίας, το πιστοποιητικό ισχύει για όλες τις δράσεις τις χρηματοδοτούμενες με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Ορίζων 2020] και ο συμμετέχων υπολογίζει και ζητεί την καταβολή των δαπανών με αυτή τη βάση.

Άρθρο 30

Πιστοποιιών ελεγκτής

1. Τα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων και μεθοδολογίας που αναφέρονται στα άρθρα 28 και 29 εκδίδονται από ανεξάρτητο ελεγκτή με δικαίωμα να εκτελεί θεσμοθετημένους ελέγχους λογιστικών εγγράφων σύμφωνα με την οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ ή με ανάλογες εθνικές ρυθμίσεις, ή από αρμόδιο και ανεξάρτητο δημόσιο λειτουργό για τον οποίο οι αρμόδιες εθνικές αρχές έχουν θεσπίσει τη νομική δυνατότητα ελέγχου του συμμετέχοντα και ο οποίος δεν έχει συμμετάσχει στη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

²¹ ΕΕ L 157 της 09.06.2006, σ.87.

2. Εφόσον ζητηθεί από την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο ή την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), ο ελεγκτής που εκδίδει το πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων και μεθοδολογίας παρέχει πρόσβαση στα παραστατικά και στα έγγραφα εργασίας του ελέγχου με βάση τα οποία εκδόθηκε το πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων.

Άρθρο 31

Σωρευτική χρηματοδότηση

Δράση στην οποία έχει απονεμηθεί επιχορήγηση από τον προϋπολογισμό της Ένωσης μπορεί επίσης να συνεπιφέρει την απονομή επιχορήγησης με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Ορίζων 2020], εφόσον οι επιχορηγήσεις δεν καλύπτουν τα ίδια στοιχεία κόστους.

ΤΜΗΜΑ IV ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 32

Ταμείο Εγγυήσεων των συμμετεχόντων

1. Με το παρόν συνιστάται ταμείο εγγυήσεων των συμμετεχόντων (εφεξής «Ταμείο»), το οποίο καλύπτει τον κίνδυνο τον συνδεόμενο με μη είσπραξη ποσών οφειλόμενων στην Ένωση στο πλαίσιο δράσεων οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν μέσω επιχορηγήσεων από την Επιτροπή με βάση την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ και από την Επιτροπή ή από φορείς της Ένωσης στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» σύμφωνα με τους κανόνες που εκτίθενται στον παρόντα κανονισμό. Το Ταμείο αντικαθιστά και διαδέχεται το Ταμείο εγγυήσεων των συμμετεχόντων που συστάθηκε με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1906/2006.
2. Το ταμείο λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33. Οι τόκοι που παράγονται από το Ταμείο προστίθενται στο Ταμείο και εξυπηρετούν αποκλειστικά τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 33 παράγραφος 3.
3. Σε περίπτωση που οι τόκοι δεν επαρκούν για την κάλυψη των πράξεων των περιγραφόμενων στο άρθρο 33 παράγραφος 3, το Ταμείο δεν επεμβαίνει και η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης από την Ένωση εισπράττουν κάθε οφειλόμενο ποσό απευθείας από τους δικαιούχους.
4. Το Ταμείο θεωρείται επαρκής εγγύηση στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Δημοσιονομικός κανονισμός]. Από τους δικαιούχους δεν μπορεί να γίνει δεκτή πρόσθετη εγγύηση ή ασφάλεια ή να επιβληθεί σε αυτούς, με εξαίρεση την περίπτωση που περιγράφεται στην παράγραφο 3.
5. Οι συμμετέχοντες σε δράσεις του «Ορίζων 2020» των οποίων οι κίνδυνοι καλύπτονται από το Ταμείο καταβάλλουν εισφορά 5% επί της χρηματοδότησης της δράσης από την Ένωση. Κατά τη λήξη της δράσης, το ποσό της εισφοράς στο Ταμείο επιστρέφεται στους συμμετέχοντες μέσω του συντονιστή.

Λειτουργία του Ταμείου

1. Η διαχείριση του Ταμείου ασκείται από την Ένωση, αντιπροσωπευόμενη από την Επιτροπή η οποία ενεργεί ως εκτελεστικό όργανο για λογαριασμό των συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Η Επιτροπή μπορεί να διαχειρίζεται το Ταμείο άμεσα ή να αναθέτει την οικονομική διαχείριση του Ταμείου είτε στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είτε σε κατάλληλο χρηματοπιστωτικό οργανισμό (εφεξής «ανταποκρίτρια τράπεζα»). Η ανταποκρίτρια τράπεζα διαχειρίζεται το Ταμείο με βάση τις οδηγίες της Επιτροπής.

2. Η συνεισφορά των συμμετεχόντων στο Ταμείο μπορεί να συμφιζείται με την αρχική προχρηματοδότηση και να καταβάλλεται στο Ταμείο για λογαριασμό των συμμετεχόντων.
3. Σε περίπτωση που οφείλονται στην Ένωση ποσά από συμμετέχοντα, η Επιτροπή μπορεί, με την επιφύλαξη των κυρώσεων που μπορεί να επιβληθούν στον συμμετέχοντα ο οποίος αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, να λάβει κάποιο από τα ακόλουθα μέτρα:

α) να μεταφέρει ή να δώσει εντολή στην ανταποκρίτρια τράπεζα να μεταφέρει απευθείας το οφειλόμενο ποσό από το Ταμείο στο συντονιστή της δράσης. Αυτή η μεταφορά πραγματοποιείται μετά την περάτωση της δράσης ή την αποχώρηση του συμμετέχοντα ο οποίος αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, εφόσον η δράση εξακολουθεί και εφόσον οι συμμετέχοντες που παραμένουν συμφωνούν να την υλοποιήσουν με βάση τους ίδιους στόχους. Ποσά μεταφερόμενα από το Ταμείο θεωρούνται ως χρηματοδότηση από την Ένωση.

β) να εισπράξει όντως το υπόψη ποσό από το Ταμείο.

Η Επιτροπή εκδίδει ένταλμα είσπραξης υπέρ του Ταμείου κατά του υπόψη συμμετέχοντα. Προς το σκοπό αυτό, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση είσπραξης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Δημοσιονομικός κανονισμός].

4. Τα εισπραττόμενα ποσά αποτελούν εισόδημα για το Ταμείο υπό την έννοια του άρθρου X του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός]. Μετά την εκτέλεση όλων των επιχορηγήσεων των οποίων η κάλυψη κινδύνων από το Ταμείο είναι πλήρης, όλα τα εκκρεμή ποσά εισπράττονται από την Επιτροπή και εισέρχονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, με την επιφύλαξη αποφάσεων της νομοθετικής αρχής.

Κεφάλαιο IV

ΕΠΑΘΛΑ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 34

Έπαθλα

Η χρηματοδότηση από την Ένωση μπορεί να λαμβάνει τη μορφή επάθλων, όπως ορίζεται στον τίτλο VII του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Δημοσιονομικός κανονισμός].

Άρθρο 35

Προμήθεια, προεμπορική προμήθεια και δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων

1. Κάθε προμήθεια εκτελούμενη από την Επιτροπή για λογαριασμό της ή από κοινού με κράτη μέλη υπόκειται στους κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. xx/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός] και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός].
2. Η χρηματοδότηση από την Ένωση μπορεί να λάβει τη μορφή προεμπορικής προμήθειας ή προμήθειας καινοτόμων λύσεων, εκτελούμενης από την Επιτροπή ή από τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης για ίδιο λογαριασμό ή από κοινού με συμβαλλόμενες αρχές κρατών μελών και συνδεδεμένων χωρών.

Οι διαδικασίες προμήθειας:

- α) είναι σύμφωνες με τις αρχές της διαφάνειας, της απουσίας διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης, της χρηστής οικονομικής διαχείρισης, της αναλογικότητας, και με τους κανόνες ανταγωνισμού καθώς και, ανάλογα με την περίπτωση, με τις οδηγίες 2004/17/EK, 2004/18/EK και 2009/81/EK, ή, στις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή ενεργεί για ίδιο λογαριασμό, με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/2012 [Δημοσιονομικός κανονισμός].
- β) είναι δυνατό να περιέχουν ειδικές προϋποθέσεις όπως ο περιορισμός του τρόπου εκτέλεσης των δραστηριοτήτων προμήθειας για προεμπορική προμήθεια στην επικράτεια των κρατών μελών και χωρών συνδεδεμένων στο «Ορίζων 2020» στις περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται επαρκώς λόγω των στόχων των δράσεων·
- γ) είναι δυνατό να επιτρέπουν την ανάθεση πολλών συμβάσεων στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας («πολυπορισμός»·
- δ) προβλέπουν την ανάθεση των συμβάσεων στην(στις) προσφορά(-ές) την(τις) οικονομικώς συμφερότερη(-ες).

Χρηματοπιστωτικά μέσα

1. Τα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι δυνατό να λάβουν οποιαδήποτε από τις μορφές τις αναφερόμενες στον [τίτλο VIII] του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Δημοσιονομικός κανονισμός] και είναι δυνατό να συνδυάζονται με επιχορηγήσεις χρηματοδοτούμενες από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, περιλαμβανόμενων επιχορηγήσεων του «Ορίζων 2020».
2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου [18 παράγραφος 2] του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Δημοσιονομικός κανονισμός], έσοδα και επιστροφές παραγόμενα από χρηματοπιστωτικό μέσο που έχει συσταθεί βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [«Ορίζων 2020»] αποδίδονται στο ενλόγω χρηματοπιστωτικό μέσο.
3. Έσοδα και επιστροφές παραγόμενα από τη Χρηματοδοτική Διευκόλυνση με Καταμερισμό Επικινδυνότητας, που έχει συσταθεί με βάση την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ, από το πρώιμο σταδίου μέρος της Διευκόλυνσης για ΜΜΕ Υψηλής Ανάπτυξης και Καινοτόμες (GIF1), που έχει συσταθεί με βάση την απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²², αποδίδονται στα διάδοχα χρηματοπιστωτικά μέσα με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XX/XX [«Ορίζων 2020»].

Κεφάλαιο VII ΕΙΔΙΚΟΙ

Διορισμός ανεξάρτητων ειδικών

1. Η Επιτροπή και, ανάλογα με την περίπτωση, φορείς χρηματοδότησης μπορούν να διορίζουν ανεξάρτητους ειδικούς για την κρίση προτάσεων ή την παροχή συμβουλών ή συνδρομής σχετικά με:
 - α) την κρίση προτάσεων·
 - β) την παρακολούθηση της υλοποίησης δράσεων εκτελούμενων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX [Ορίζων 2020] καθώς και προηγούμενων προγραμμάτων έρευνας και/ή καινοτομίας·
 - γ) την εφαρμογή της πολιτικής ή προγραμμάτων της Ένωσης για την έρευνα και καινοτομία, περιλαμβανόμενου του «Ορίζων 2020», καθώς και την ανάπτυξη και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας·
 - δ) την αξιολόγηση προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας·

²² ΕΕ L 310 της 09.11.2006, σ. 15.

ε) το σχεδιασμό της πολιτικής της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία, περιλαμβανόμενης της εκπόνησης μελλοντικών προγραμμάτων.

2. Οι ανεξάρτητοι ειδικοί επιλέγονται με βάση τις δεξιότητες, την πείρα και τις γνώσεις που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται. Σε περιπτώσεις στις οποίες ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες πρέπει να χειρίζονται διαβαθμισμένες πληροφορίες, απαιτείται η ενδεδειγμένη έρευνα ασφαλείας.

Οι ανεξάρτητοι ειδικοί εντοπίζονται και επιλέγονται με προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων μεταξύ μεμονωμένων ατόμων και με προσκλήσεις απευθυνόμενες σε αρμόδιους οργανισμούς όπως εθνικές κρατικές υπηρεσίες έρευνας, ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί τυποποίησης ή επιχειρήσεις, με σκοπό τη δημιουργία βάσης δεδομένων για υποψηφίους.

Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης μπορούν, εφόσον κριθεί σκόπιμο και σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, να επιλέγουν οποιοδήποτε άτομο διαθέτει τις ενδεδειγμένες δεξιότητες χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τη βάση δεδομένων.

Κατά το διορισμό ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να επιδιώκονται ισορροπία μεταξύ φύλων και γεωγραφική ποικιλότητα.

Για την πρόσληψη ανεξάρτητων ειδικών, η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης μπορούν να προσφεύγουν στις υπηρεσίες οργανισμών παροχής συμβουλών. Στην περίπτωση δράσεων έρευνας αιχμής του ΕΣΕ, η Επιτροπή προσλαμβάνει ειδικούς με βάση πρόταση του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΕΣΕ.

3. Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο ειδικός δεν αντιμετωπίζει σύγκρουση συμφερόντων λόγω του θέματος ως προς το οποίο καλείται να εκφέρει γνώμη.
4. Ο διορισμός των ειδικών μπορεί να λαμβάνει τη μορφή πλαισίου διορισμού που ισχύει για ολόκληρη τη διάρκεια του «Ορίζων 2020» με συγκεκριμένες αναθέσεις καθηκόντων.
5. Τα ονόματα των ειδικών που διορίστηκαν υπό την προσωπική τους ιδιότητα και έχουν συνδράμει την Επιτροπή ή τους φορείς χρηματοδότησης στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XX/XX «Ορίζων 2020» και της απόφασης αριθ. XX/XX/ΕΕ [ειδικό πρόγραμμα] δημοσιεύονται τουλάχιστον άπαξ του έτους στο δικτυακό τόπο της Επιτροπής ή του οργανισμού χρηματοδότησης. Τα ονόματα ειδικών συγκεντρώνονται, υφίστανται χειρισμό και δημοσιεύονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

Τίτλος ΙΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΔΟΣΗ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιο Ι

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Ι

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Άρθρο 38

Κυριότητα αποτελεσμάτων

1. Κύριος των αποτελεσμάτων είναι ο συμμετέχων από τον οποίο παρήχθησαν αυτά τα αποτελέσματα.
2. Σε περίπτωση που συμμετέχοντες σε δράση έχουν παραγάγει από κοινού αποτελέσματα και εφόσον τα αντίστοιχα μερίδιά τους στην εργασία δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν με βεβαιότητα, αυτοί οι συμμετέχοντες είναι συγκύριοι των εν λόγω αποτελεσμάτων. Οι συγκύριοι συνάπτουν συμφωνία όσον αφορά την κατανομή και τους όρους άσκησης αυτής της συγκυριότητας σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης.

Εκτός αν συμφωνείται αλλιώς στη συμφωνία συγκυριότητας, κάθε συγκύριος έχει δικαίωμα να χορηγεί όχι αποκλειστικές άδειες σε τρίτους με σκοπό την εκμετάλλευση των από κοινού κατεχόμενων αποτελεσμάτων, χωρίς δικαίωμα περαιτέρω άδειας, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ενημερώνει προηγουμένως τους άλλους συγκυρίους·
 - β) καταβάλλει θεμιτή και λογική αντιστάθμιση στους άλλους συγκυρίους.
3. Σε περίπτωση που εργαζόμενοι ή μέρος που εργάζονται για κάποιο συμμετέχοντα δικαιούνται να ζητήσουν δικαιώματα επί των παραχθέντων αποτελεσμάτων, ο υπόψη συμμετέχων διασφαλίζει τη δυνατότητα άσκησης αυτών των δικαιωμάτων κατά τρόπο συμβατό με τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης.

Άρθρο 39

Προστασία αποτελεσμάτων

1. Σε περίπτωση που αποτελέσματα είναι δυνατόν να τύχουν εμπορικής ή βιομηχανικής εφαρμογής, ο συμμετέχων που είναι κύριος αυτών των αποτελεσμάτων εξετάζει τη

δυνατότητα προστασίας και, εφόσον είναι δυνατόν και δικαιολογείται λόγω των περιστάσεων, τα προστατεύει επαρκώς για το ενδεδειγμένο χρονικό διάστημα και με κατάλληλη εδαφική κάλυψη, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των εννόμων συμφερόντων του και των εννόμων συμφερόντων, ιδίως εμπορικών, των υπόλοιπων συμμετεχόντων στη δράση.

2. Σε περίπτωση που συμμετέχων ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση δεν προτίθεται να προστατεύσει αποτελέσματα τα οποία έχουν παραχθεί από αυτόν για λόγους άλλους από αδυναμία στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης ή του εθνικού δικαίου ή από την απουσία δυνατοτήτων εμπορικής εκμετάλλευσης, και με εξαίρεση την περίπτωση που ο συμμετέχων σκοπεύει να μεταφέρει αυτά τα δικαιώματα σε άλλη νομική οντότητα εγκαταστημένη σε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα με σκοπό την προστασία τους, ενημερώνει την Επιτροπή ή το φορέα χρηματοδότησης πριν λάβει χώρα διάδοση σχετιζόμενη με αυτά τα αποτελέσματα. Η Επιτροπή για λογαριασμό της Ένωσης ή ο φορέας χρηματοδότησης μπορούν να αναλαμβάνουν την κυριότητα των εν λόγω αποτελεσμάτων και να προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες για την ενδεδειγμένη προστασία τους

Ο συμμετέχων μπορεί να αρνηθεί να συγκατατεθεί μόνον εφόσον αποδείξει ότι θίγονται σημαντικά τα έννομα συμφέροντά του. Δεν είναι δυνατή διάδοση σχετιζόμενη με αυτά τα αποτελέσματα έως ότου η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης λάβει απόφαση ή έχει αποφασίσει ότι θα αναλάβει την κυριότητα και έχει προβεί σε αναγκαίες ενέργειες για την εξασφάλιση της προστασίας. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

3. Σε περίπτωση που συμμετέχων ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση σκοπεύει να εγκαταλείψει την προστασία αποτελεσμάτων ή να μην επιδιώξει την παράταση αυτής της προστασίας για λόγους άλλους από την απουσία δυνατοτήτων εμπορικής εκμετάλλευσης, ενημερώνει την Επιτροπή ή το φορέα χρηματοδότησης, που μπορούν να συνεχίσουν ή να παρατείνουν την προστασία αναλαμβάνοντας την κυριότητα των αποτελεσμάτων. Ο συμμετέχων μπορεί να αρνηθεί να συγκατατεθεί μόνον εφόσον αποδείξει ότι θίγονται σημαντικά τα έννομα συμφέροντά του. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

Άρθρο 40

Εκμετάλλευση και διάδοση αποτελεσμάτων

1. Κάθε συμμετέχων που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση καταβάλλει το μέγιστο των προσπάθειών για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων που κατέχει στο πλαίσιο περαιτέρω έρευνας ή εμπορικώς, ή φροντίζει για την εκμετάλλευσή τους από άλλη νομική οντότητα για αυτούς τους σκοπούς, ιδίως μέσω μεταβίβασης και αδειοδότησης για τα αποτελέσματα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41.

Στη συμφωνία επιχορήγησης είναι δυνατόν να ορίζονται επιπλέον υποχρεώσεις σχετικά με την εκμετάλλευση. Κάθε επιπρόσθετη υποχρέωση αυτού του είδους αναφέρεται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.

2. Με την επιφύλαξη περιορισμών λόγω προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας, κανόνων ασφαλείας ή νόμιμων εμπορικών συμφερόντων, κάθε συμμετέχων διαδίδει

με τα κατάλληλα μέσα το ταχύτερο δυνατό τα αποτελέσματα που κατέχει. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

Στη συμφωνία επιχορήγησης είναι δυνατόν να ορίζονται επιπλέον υποχρεώσεις σχετικά με τη διάδοση.

Όσον αφορά τη διάδοση μέσω δημοσιεύσεων έρευνας, ισχύει η ανοικτή πρόσβαση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης. Όσον αφορά τη διάδοση άλλων αποτελεσμάτων, περιλαμβανόμενων των δεδομένων έρευνας, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τους οποίους παρέχεται ανοικτή πρόσβαση στα εν λόγω αποτελέσματα, ειδικότερα για έρευνα αιχμής του ΕΣΕ ή σε άλλους πρόσφορους τομείς.

Πριν από κάθε δραστηριότητα διάδοσης ειδοποιούνται οι άλλοι συμμετέχοντες. Μετά την ειδοποίηση, κάθε συμμετέχων μπορεί να αντιταχθεί, εφόσον αποδείξει ότι με την προκειμένη διάδοση θίγονται σοβαρά τα έννομα συμφέροντά του σε σχέση με τα αποτελέσματά του ή το κεκτημένο του. Στην περίπτωση αυτή, η δραστηριότητα διάδοσης δύναται να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον ληφθούν κατάλληλα μέτρα διασφάλισης των εν λόγω εννόμων συμφερόντων. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

3. Κάθε συμμετέχων αναφέρει στην Επιτροπή ή στο φορέα χρηματοδότησης σχετικά με τις δραστηριότητές του που αφορούν την εκμετάλλευση και τη διάδοση. Για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της διάδοσης από την Επιτροπή ή από φορέα χρηματοδότησης, οι συμμετέχοντες παρέχουν κάθε χρήσιμη πληροφορία και έγγραφα υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.
4. Όλες οι αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, πρότυπα, δημοσιεύσεις ή κάθε άλλη διάδοση, και με ηλεκτρονική μορφή, που αφορούν αποτελέσματα περιλαμβάνουν μνεία, η οποία μπορεί να περιέχει οπτικά μέσα, ότι η δράση έτυχε χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση. Οι λεπτομέρειες σχετικά με αυτή τη μνεία καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 41

Μεταβίβαση και παροχή άδειας για αποτελέσματα

1. Σε περίπτωση που συμμετέχων μεταβιβάζει την κυριότητα αποτελεσμάτων, μεταφέρει στον αποδέκτη τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη συμφωνία επιχορήγησης όσον αφορά αυτά τα αποτελέσματα, περιλαμβανόμενης της υποχρέωσης μεταφοράς τους σε κάθε μεταγενέστερη μεταβίβαση.

Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων εμπιστευτικότητας που απορρέουν από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις στην περίπτωση συγχωνεύσεων και εξαγορών, σε περιπτώσεις που άλλοι συμμετέχοντες εξακολουθούν έχουν δικαιώματα πρόσβασης στα προς μεταβίβαση αποτελέσματα, ο συμμετέχων που πρόκειται να μεταβιβάσει τα αποτελέσματα ειδοποιεί προηγουμένως τους εν λόγω άλλους συμμετέχοντες, παρέχοντας επαρκείς πληροφορίες όσον αφορά τον επικείμενο νέο κύριο των αποτελεσμάτων, ώστε οι υπόλοιποι συμμετέχοντες να έχουν τη

δυνατότητα ανάλυσης των επιπτώσεων της σκοπούμενης μεταβίβασης στην ενδεχόμενη άσκηση των δικών τους δικαιωμάτων πρόσβασης.

Μετά τη γνωστοποίηση, κάθε συμμετέχων έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει αντιρρήσεις για τη μεταβίβαση κυριότητας, εφόσον αποδείξει ότι η σκοπούμενη μεταβίβαση θα μπορούσε να θίξει την άσκηση των δικών του δικαιωμάτων πρόσβασης. Σε αυτή την περίπτωση, η μεταβίβαση δεν μπορεί να λάβει χώρα μέχρις ότου επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των οικείων συμμετεχόντων. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να ορίζει χρονικά όρια.

Οι υπόλοιποι συμμετέχοντες μπορούν, μετά από προηγούμενη γραπτή συμφωνία, να παραιτηθούν του δικαιώματός τους για προηγούμενη ειδοποίηση και διατύπωση αντιρρήσεων στην περίπτωση μεταβιβάσεων κυριότητας από έναν συμμετέχοντα σε συγκεκριμένα προσδιοριζόμενο τρίτο.

2. Εφόσον διασφαλιστεί ότι είναι δυνατή η άσκηση όλων των δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα και ότι τηρούνται όλες οι συμπληρωματικές υποχρεώσεις για την εκμετάλλευση, ο συμμετέχων που κατέχει αποτελέσματα μπορεί να χορηγεί άδειες ή να παρέχει με άλλο τρόπο το δικαίωμα εκμετάλλευσής τους σε οποιαδήποτε νομική οντότητα, ακόμη και σε αποκλειστική βάση.
3. Σχετικά με αποτελέσματα που παράγονται από συμμετέχοντες οι οποίοι έχουν χρηματοδοτηθεί από την Ένωση, η Επιτροπή ή φορέας χρηματοδότησης μπορεί να εγείρουν αντιρρήσεις για μεταβιβάσεις κυριότητας ή παροχές αποκλειστικής άδειας σε τρίτους εγκαταστημένους σε τρίτη χώρα που δεν συμμετέχει στο «Ορίζων 2020», εφόσον θεωρήσουν ότι η παροχή ή η μεταβίβαση αντιβαίνει στο ενδιαφέρον ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Ένωσης ή δεν συνάδει προς αρχές δεοντολογίας ή παραμέτρους ασφαλείας.

Στις περιπτώσεις αυτές, η μεταβίβαση κυριότητας ή η παραχώρηση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης λαμβάνει χώρα μόνον εφόσον η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης βεβαιωθούν θα ληφθούν κατάλληλα μέτρα διασφάλισης.

Εφόσον κριθεί σκόπιμο, η συμφωνία επιχορήγησης προβλέπει ότι η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης πρέπει να ειδοποιηθούν πριν από οποιαδήποτε τέτοιου είδους μεταβίβαση κυριότητας ή παροχή αποκλειστικής άδειας. Η συμφωνία επιχορήγησης ορίζει χρονικά όρια.

ΤΜΗΜΑ 2

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Άρθρο 42

Κεκτημένο

Οι συμμετέχοντες προσδιορίζουν το κεκτημένο για τη δράση τους με οποιοδήποτε τρόπο σε γραπτή συμφωνία.

Άρθρο 43

Αρχές για τα δικαιώματα πρόσβασης

1. Κάθε αίτημα άσκησης δικαιωμάτων πρόσβασης ή κάθε παραίτηση από δικαιώματα πρόσβασης διατυπώνεται γραπτώς.
2. Εκτός αν συμφωνείται διαφορετικά μεταξύ του κυρίου των αποτελεσμάτων ή του κερκτημένου στα οποία ζητείται η πρόσβαση, τα δικαιώματα πρόσβασης δεν περιλαμβάνουν το δικαίωμα παροχής υποάδειας.
3. Οι συμμετέχοντες στην ίδια δράση αλληλοενημερώνονται πριν από την προσχώρησή τους στη συμφωνία επιχορήγησης σχετικά με κάθε νομικό περιορισμό ή όριο όσον αφορά την παροχή πρόσβασης στο κερκτημένο τους. Κάθε συμφωνία που συνάπτεται στη συνέχεια από συμμετέχοντα όσον αφορά κερκτημένο διασφαλίζει τη δυνατότητα άσκησης όλων των δικαιωμάτων πρόσβασης.
4. Για τους σκοπούς των δικαιωμάτων πρόσβασης, θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις μπορεί να είναι οι συνθήκες ατέλειας.
5. Η παύση της συμμετοχής σε δράση δεν θίγει την υποχρέωση του εν λόγω συμμετέχοντα να παρέχει πρόσβαση υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.
6. Σε περίπτωση που συμμετέχων αθετεί τις υποχρεώσεις του και η εν λόγω αθέτηση δεν επανορθώνεται, η συμφωνία κοινοπραξίας μπορεί να ορίζει ότι αυτός ο συμμετέχων παύει να απολαύει πλέον δικαιωμάτων πρόσβασης.

Άρθρο 44

Δικαιώματα πρόσβασης για την υλοποίηση

1. Κάθε συμμετέχων απολαύει δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον αυτή η πρόσβαση είναι αναγκαία στον πρώτο για την εκτέλεση του έργου του στο πλαίσιο της δράσης.

Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς.

2. Κάθε συμμετέχων απολαύει δικαιωμάτων πρόσβασης στο κερκτημένο άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον αυτή η πρόσβαση είναι αναγκαία στον πρώτο για να εκτελέσει το έργο του στο πλαίσιο της δράσης, και υπόκειται σε τυχόν περιορισμούς που απορρέουν από το άρθρο 43 παράγραφος 3.

Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά από τους συμμετέχοντες πριν από την προσχώρησή τους στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 45

Δικαιώματα πρόσβασης για την εκμετάλλευση

1. Κάθε συμμετέχων απολαύει δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον αυτή η πρόσβαση είναι αναγκαία στον πρώτο για την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων του.

Με την επιφύλαξη συμφωνίας, αυτή η πρόσβαση παραχωρείται υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις.
2. Κάθε συμμετέχων απολαύει δικαιωμάτων πρόσβασης στο κεκτημένο άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον αυτή η πρόσβαση είναι αναγκαία στον πρώτο για την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων του και με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών ή ορίων που απορρέουν από το άρθρο 43 παράγραφος 3.

Με την επιφύλαξη συμφωνίας, αυτή η πρόσβαση παραχωρείται υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις.
3. Συνδεδεμένη οντότητα εγκαταστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα έχει επίσης δικαιώματα πρόσβασης σε αποτελέσματα ή σε κεκτημένο υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, εφόσον αυτή η πρόσβαση είναι αναγκαία για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων που έχουν παραχθεί από το συμμετέχοντα με τον οποίο συνδέεται, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη συμφωνία κοινοπραξίας.
4. Αίτημα για πρόσβαση δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 3 είναι δυνατόν να υποβάλλεται έως και ένα έτος μετά το πέρας της δράσης. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες μπορεί να συμφωνήσουν διαφορετικό χρονικό όριο.

Άρθρο 46

Δικαιώματα πρόσβασης για την Ένωση και τα κράτη μέλη

1. Για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών ή προγραμμάτων της Ένωσης, τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης απολαύουν δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα συμμετέχοντα που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιορίζονται σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση.

Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς.
2. Όσον αφορά δράσεις της δραστηριότητας «Προστατευμένες κοινωνίες» στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς, καινοτόμες και προστατευμένες», για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών ή των προγραμμάτων τους στον τομέα αυτό, τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης καθώς και οι εθνικές αρχές των κρατών μελών απολαύουν δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα συμμετέχοντα που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 43 παράγραφος 2, αυτά τα δικαιώματα πρόσβασης περιλαμβάνουν το δικαίωμα παροχής άδειας σε τρίτους να χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα σε δημόσιες προμήθειες στην περίπτωση της ανάπτυξης ικανοτήτων σε τομείς με πολύ περιορισμένο μέγεθος αγοράς και κίνδυνο δυσλειτουργίας της αγοράς, και σε περιπτώσεις που υφίσταται προέχον δημόσιο συμφέρον.

Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς, με εξαίρεση τη χρήση σε δημόσιες προμήθειες, όπου παραχωρείται με θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις που

συμφωνούνται. Στον καθορισμό των θεμιτών και λογικών προϋποθέσεων λαμβάνεται πλήρως υπόψη η χρηματοδότηση της Ένωσης που έχει ληφθεί για την παραγωγή των αποτελεσμάτων. Σχετικά με τις διαβαθμισμένες πληροφορίες, ισχύουν οι κανόνες της Επιτροπής για την ασφάλεια.

ΤΜΗΜΑ 3

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Άρθρο 47

Ειδικές διατάξεις

1. Στην περίπτωση δράσεων που περιλαμβάνουν δραστηριότητες σχετιζόμενες με την ασφάλεια, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα όσον αφορά μεταβολές στη σύνθεση κοινοπραξίας, διαβαθμισμένες πληροφορίες, εκμετάλλευση, διάδοση, μεταβιβάσεις και άδειες για αποτελέσματα.
2. Στην περίπτωση δράσεων στήριξης υφιστάμενων ή νέων ερευνητικών υποδομών, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με τους χρήστες της υποδομής.
3. Στην περίπτωση δράσεων έρευνας αιχμής του ΕΣΕ, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα όσον αφορά δικαιώματα πρόσβασης, μεταφερτότητα και διάδοση, σχετικά με συμμετέχοντες, ερευνητές και κάθε μέρος που αφορά η δράση.
4. Στην περίπτωση δράσεων εκπαίδευσης και κινητικότητας, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις όσον αφορά δεσμεύσεις σχετιζόμενες με τους ερευνητές που επωφελούνται από τη δράση, την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης και τη μεταφερτότητα.
5. Στην περίπτωση δράσεων συντονισμού και στήριξης, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα όσον αφορά την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης, την εκμετάλλευση και τη διάδοση.
6. Στην περίπτωση του μέσου για ΜΜΕ και επιχορηγήσεων από φορείς χρηματοδότησης που στοχεύουν τις ΜΜΕ, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα σχετικά με την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης, την εκμετάλλευση και τη διάδοση.
7. Στην περίπτωση των Κοινοτήτων της γνώσης και της καινοτομίας του ETI, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα σχετικά με την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης, την εκμετάλλευση και τη διάδοση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Π

ΕΠΑΘΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ

Άρθρο 48

Έπαθλα

Κάθε απονομή επάθλου τελεί υπό την προϋπόθεση αποδοχής των ενδεδειγμένων υποχρεώσεων δημοσίευσης. Το πρόγραμμα εργασίας ή το σχέδιο εργασίας μπορεί να περιέχουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις σχετικά με την εκμετάλλευση και τη διάδοση.

Άρθρο 49

Προμήθεια, προεμπορική προμήθεια και δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων

1. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη διακήρυξη του διαγωνισμού, για αποτελέσματα που έχουν παραχθεί με προμήθεια εκτελούμενη από την Επιτροπή, κύριος είναι η Ένωση.
2. Στις συμβάσεις για προεμπορικές προμήθειες τίθενται ειδικές διατάξεις όσον αφορά την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης και τις άδειες, με σκοπό την εξασφάλιση της μέγιστης αφομοίωσης των αποτελεσμάτων και την αποφυγή κάθε αθέμιτου πλεονεκτήματος. Ο ανάδοχος που παράγει αποτελέσματα σε προεμπορική προμήθεια είναι κύριος τουλάχιστον των συναφών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι αναθέτουσες αρχές απολαμβάνουν τουλάχιστον δικαιωμάτων ατελούς πρόσβασης στα αποτελέσματα για ίδια χρήση καθώς και του δικαιώματος παραχώρησης, ή απαίτησης από τους συμμετέχοντες αναδόχους να παραχωρούν, για μη αποκλειστικές άδειες σε τρίτους με σκοπό την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις, χωρίς δικαίωμα υποάδειας. Σε περίπτωση που κάποιος ανάδοχος δεν εκμεταλλευθεί εμπορικά τα αποτελέσματα εντός δεδομένου χρονικού διαστήματος μετά την προεμπορική προμήθεια όπως ορίζεται στη σύμβαση, μεταβιβάζει κάθε δικαίωμα κυριότητας των αποτελεσμάτων στις αναθέτουσες αρχές.
3. Στις συμβάσεις για δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων είναι δυνατόν να τίθενται ειδικές διατάξεις όσον αφορά την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης και τις άδειες, με σκοπό την εξασφάλιση της μέγιστης αφομοίωσης των αποτελεσμάτων και την αποφυγή κάθε αθέμιτου πλεονεκτήματος.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 50

Διατάξεις κατάργησης και μεταβατικές διατάξεις

1. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 καταργείται από την 1^η Ιανουαρίου 2014.
2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1, ο παρών κανονισμός δεν θίγει την συνέχεια ή την τροποποίηση, περιλαμβανόμενης της συνολικής ή μερικής περάτωσης των οικείων δράσεων, μέχρι το κλείσιμό τους, ή τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής από την Επιτροπή ή από φορείς χρηματοδότησης βάσει της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ, ή κάθε άλλης νομοθετικής πράξης που ισχύει για την υπόψη συνδρομή στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η οποία συνεχίζει να ισχύει για τις υπόψη δράσεις μέχρι το κλείσιμό τους.
3. Από τις 31 Δεκεμβρίου 2013 μεταβιβάζονται στο Ταμείο όλα τα ποσά του Ταμείου Εγγυήσεων των συμμετεχόντων που συστάθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 καθώς και όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του. Οι συμμετέχοντες σε δράσεις του Έβδομου προγράμματος-πλαισίου οι οποίοι υπογράφουν συμφωνία επιχορήγησης μετά τις 31 Δεκεμβρίου του 2013 καταβάλλουν την εισφορά τους στο Ταμείο.

Άρθρο 51

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος